

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr ev. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsjef / operatører
- Hov: Hovedorganisasjoner
- Andre:

Nr.: RSV 01-2024**Dato:** 4. januar 2024**Saksnr.:** 2023/104266/LCT**Gjelder til:** Maksimum 31.12. + 5 år**Opphever:** RSV 09-2023**Referanse til:** Forskrift 22. juni 2004 nr. 972 om sikkerhet, pirat- og terrorberedskapstiltak og bruk av maktmidler om bord på skip og flyttbare boreinnretninger (sikkerhetsforskriften) § 7

Funksjonstesting av terroralarmsystem på skip

Innledning

Sommeren 2023 publiserte Sjøfartsdirektoratet en nyhetssak der vi informerte om at det ville komme endringer for gjennomføring av funksjonstesting av terroralarmsystem på skip (SSAS). I dette rundskrivet formaliseres dette, og det gis her nærmere veiledning for hvordan slik funksjonstesting skal gjennomføres.

Regelverket

Alle fartøy som omfattes av sikkerhetsforskriften (skip mv)¹ skal ha et terroralarmsystem om bord, jf. forskriften § 7. Kravet har sin opprinnelse i SOLAS kapittel XI-2 regel 6. Sikkerhetsforskriften (skip mv) har også tatt inn ISPS-kodens krav til utarbeidelse av en sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP) i norsk rett. Planen skal utformes og endres i henhold til ISPS-kodens del A, seksjon 9, jf. forskriften § 9 første ledd. En slik plan skal bl.a. inneholde prosedyrer for testing av sikkerhetsutstyret jf. ISPS-koden del A, seksjon 9.4 underpunkt .15 og .18, og hyppigheten av slik testing, jf. underpunkt .16. Planen skal godkjennes av Sjøfartsdirektoratet eller anerkjent klasseinstitusjon (RSO), jf. sikkerhetsforskriften (skip mv) § 9 tredje ledd.

ISPS-koden er en såkalt funksjonsbasert kode. Det betyr at den beskriver funksjoner som skal oppfylles uten å gå i detalj på hvordan man skal gjøre det. Av den grunn inneholder ikke koden detaljerte regler om hvordan og hvor ofte skipets terroralarmsystem skal testes, og det er overlatt til flaggstatene å veilede nærmere om dette.

I desember 2017 publiserte Sjøfartsdirektoratet en Instructions to Class (IC) for å gi de anerkjente klasseorganisasjonene (RSO) instruksjoner om konkrete emner og fortolkninger². Her står det blant annet at Sjøfartsdirektoratet forventer at terroralarmsystemet testes regelmessig, og at det vil være tilstrekkelig om slik testing gjøres hver sjettemåned³. Videre står det at minst en av testene skal involvere Hovedredningssentralen⁴.

¹ Forskrift 22. juni 2004 nr. 972 om sikkerhet, pirat- og terrorberedskapstiltak og bruk av maktmidler om bord på skip og flyttbare boreinnretninger (sikkerhetsforskriften)

² IC 6 - 2017 *Interpretations and requirements related to Security Rules and Regulations*

³ IC 6 – 2017 punkt 1.5

⁴ IC 6 -2017 punkt 1.5

ISPS-kodens del A har regler om opplæring og øvelser i seksjon 13. I kodens del B, seksjon 13.6 og 13.7, heter det at det hver tredje måned skal gjennomføres øvelser med fokus på én eller noen få deler av sikkerhets- og terrorberedningsplanen (såkalte «drills»), mens det årlig skal gjennomføres en mer omfattende øvelse (såkalt «exercise»). Kodens del B er i utgangspunktet ikke-bindende, men seksjon 13.6 og 13.7 er gjort bindende gjennom sikkerhetsforskriften (skip mv) § 5.

Det er forskjell på øvelser som gjennomføres etter ISPS-koden del A, seksjon 13 og funksjonstesting av terroralarmsystemet. Sistnevnte gjennomføres for å teste at systemet fungerer og sender melding ut. De øvelser som skal gjennomføres etter kodens del A, seksjon 13 er nærmere omtalt i de bindende seksjonene 13.6 og 13.7 i kodens del B. Begge disse formene for øvelser er mer omfattende enn ren funksjonstesting av terroralarmsystemet, og det er viktig at disse ikke forveksles. Det betyr blant annet at det som gjelder for hyppighet av øvelsene nevnt i 13.6 og 13.7, ikke gjelder i tilfeller av ren funksjonstesting.

Hvordan har det vært?

Kravet til terroralarmsystem ble innført i 2004⁵, og det har dermed fått virke i snart 20 år. Hovedredningssentralen har gjort Sjøfartsdirektoratet oppmerksom på at de mottar et høyt antall meldinger fra terroralarmsystemer, som kommer til dem som følge av at alarmsystemet testes om bord. Hovedredningssentralen opplever også at testing av terroralarmsystemet forekommer stadig hyppigere. Selv om dette ikke er reelle alarmer, vil Hovedredningssentralen bruke tid og ressurser på dem. Både Hovedredningssentralen og Sjøfartsdirektoratet synes det er positivt at rederiene tar terrorberedskap og testing av systemene for dette på alvor. Vi ser likevel at formålet med rene funksjonstester fortsatt kan ivaretas selv om man reduserer antallet slike tester som involverer Hovedredningssentralen.

Hvordan vil vi ha det?

Formålet med funksjonstesting av terroralarmsystemet er at man skal sjekke om systemet fungerer og sender melding ut. Dette kan gjøres uten å måtte involvere Hovedredningssentralen hver gang man tester. Ved slik testing skal derfor melding gå til rederiets sikkerhets- og terrorberedningsoffiser (CSO) og/eller definert kontaktpunkt i rederiets beredskapsorganisasjon. Slik testing skal skje minst hver sjettede måned.

Hovedredningssentralen skal eventuelt kun involveres i funksjonstesting som foretas i forbindelse med midlertidig, førstegangs-, mellomliggende og fornyelsestilsyn knyttet til skipets ISPS-sertifikat, jf. sikkerhetsforskriften (skip mv) §§ 10 og 11. Dette betyr at Hovedredningssentralen maksimalt involveres hvert 2,5 år etter at fulltidssertifikatet er utstedt. Det innføres ikke et krav om at Hovedredningssentralen *må* involveres ved alle sertifikattilsyn. Formålet med rundskrivet er snarere å begrense de tilfellene av testing der Hovedredningssentralen er involvert.

I forbindelse med funksjonstesting er det viktig at alle involverte parter informeres i forkant om at dette er en test. Hvis det ved et uhell utløses skarp alarm ved testing, må det sørges for at alle involverte parter informeres om dette så snart som mulig.

Det er viktig å ivareta disse forholdene for å unngå at Hovedredningssentralen bruker ressurser unødig.

⁵ For passasjerskip i klasse A 1. juli 2005

Knut Arild Hareide
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør